Gemeente Geertruidenberg

Raadsvoorstel

Zaaknummer :

Aan	: Raad van Geertruidenberg
Raadsvergadering	: 3 juni 2021
Agendanummer	: 9
Onderwerp	:

Voorstel

1. De omgevingsvisie Geertruidenberg vast te stellen (deze is te vinden op de website)
2. In te stemmen met het omgevingseffectrapport (OER)
3. Kennis te nemen van het advies van de commissie MER
4. De nota van zienswijzen vast te stellen
5. De omgevingsvisie ook vast te stellen als een structuurvisie op grond van artikel 2.1, lid 1 Wro.

Inleiding

Met de komst van de Omgevingswet dienen alle gemeenten ook een omgevingsvisie te hebben. In Geertruidenberg zijn wij daar voortvarend mee aan de slag gegaan en hebben een uitgebreid participatietraject gevoerd om bij onze inwoners en ondernemers hun input op te halen. Op 23 januari 2020 is de raad bijgepraat over de uitkomsten van dit traject via een toelichting op de opbrengsten van de visiecafe's . Deze opbrengsten zijn te samen met een uitgebreide beleidsscan en de input van de klankbordgroep de basis voor de diverse bouwblokken (waarden, thema's, ambities) van de omgevingsvisie. Op 22 juni 2020 hebben wij de raad de belangrijkste keuzes voorgelegd in de raadssessie keuzebladen. Met deze informatie zijn de ambities, thema's en waarden aangescherpt en verder ingevuld. Tot slot heeft de raad in een thema-sessie op 6 oktober 2020 via een try-out uitleg gekregen over de werking en opbouw van de website en heeft ze daar zelf kunnen oefenen.

De omgevingsvisie dient te voldoen aan de wettelijke verplichting van het opstellen van een omgevingseffectrapport (OER). Deze is parallel aan de visie opgesteld. De basis voor de OER is een leefomgevingsfoto die een nulmeting van de fysieke leefomgeving laat zien. In het OER staat aangeven wat de uitdagingen zijn in onze fysieke leefomgeving. Deze uitdagingen zijn in de visie verwerkt en gebruikt om de keuzes uit de visie te onderbouwen en aan te scherpen.

De visie heeft van 16 december tot en met 26 januari ter inzage gelegen. Tijdens die periode heeft ook de commissie MER haar oordeel (verplichting vanuit de Omgevingswet) over de ontwikkelingen die in de OER beschreven zijn. In totaal zijn er 29 zienswijzen ingebracht.

De omgevingsvisie is te vinden via omgevingsvisie.geertruidenberg.nl
Het OER en de bijbehorende leefomgevingsfoto is als **bijlage 1** toegevoegd. De samenvatting van het advies van de commissie MER en het advies van de commissie is als **bijlage 2** toegevoegd. De 29 zienswijzen zijn gebundeld in een nota van zienswijzen en opgenomen in **bijlage 3**

Beoogd effect

Met de omgevingsvisie en het OER wordt duidelijk hoe wij de fysieke leefomgeving beschermen, benutten en ontwikkelen en wat de **kwaliteit** van onze leefomgeving is. Onze inwoners en stakeholders kunnen in één oogopslag zien wat onze ambities zijn en hoe hun plannen en ideeën daarbij aansluiten.

Met de omgevingsvisie en het onderliggende OER kan de raad betere **afwegingen** maken ten aanzien van vraagstukken over de leefomgeving. Zo hebben we bewuste keuzen gemaakt ten aanzien van het verstevigen van het belang van **biodiversiteit**, blijven we inzetten op het uitwerken van drie scenario's voor het Amergebied en is de Heulweg niet langer bestempeld als strategische bedrijfsreserve.

Via de website kan zowel op gebieds- als themaniveau bekijken of nieuwe ontwikkelingen en concrete aanvragen passen bij de **ambities en waarden** van onze gemeente. Zij kan hiermee beter dan voorheen een integrale afweging maken. Doordat deze afwegingen aan de voorkant zijn gemaakt, hoeft zij deze straks

niet meer te maken bij de motivering van andere besluiten op het gebied van de leefomgeving. Dit betekent een snellere **dienstverlening**.

Argumenten

1.1 De omgevingsvisie geeft een helder beeld over de toekomst van de fysieke leefomgeving, want er zijn keuzes gemaakt in de vorm van ambities, waarden en thema's.

De visie is een zelfbindend document, waarin duidelijke keuzes zijn gemaakt in de vorm van ambities, waarden en thema's. De vier ambities in de omgevingsvisie zijn:

- Een toekomstbestendige en groene gemeente
- Hier is een duidelijke keuze gemaakt ten aanzien van (de volgorde van) vier zoekgebieden voor zonnevelden en meer aandacht voor biodiversiteit
- Een levendige gemeente
- Hier is een bruisende keuze gemaakt voor meer levendigheid in de centra van Geertuidenberg en Raamsdonksveer, door meer ruimte aan horeca en evenementen te geven.
- Een ondernemende gemeente
- Voor de Rivierkade is bewust gekozen voor ruimte voor transformatie met meer ruimte voor recreatie en groen. Dit sluit ook aan bij de wensen uit het participatietraject voor meer ruimte voor wandel en fietspaden. Dit sluit ook aan bij de volgende ambitie.
- Een gezonde en veilige gemeente
- Het inzetten van gezond gedrag staat centraal. Dit doen we door in te zetten op betere fietsverbindingen zoals het doortrekken van het Halve zolen pad. Er is hier ook bewust gekozen om de locatie Omschoorweg als woningbouwlocatie te blijven oormerken zodat er meer woningaanbod komt.

De waarden die centraal staan zijn:

- Cultureel erfgoed
- Water
- Landschap
- Kracht van kleinschaligheid

1.2 Met het gevolgde participatieproces hebben onze inwoners en stakeholders hun input kunnen geven.
We hebben met deze aanpak ingezet op het verstevigen van de banden met onze samenleving en ketenpartners. We houden de groepen (visiecafés, bezoekers en klankbordgroep) regelmatig op de hoogte van onze aanpak en gaan ze bij de uitwerking in programma's en het omgevingsplan opnieuw betrekken. De ketenpartners hebben aangegeven dat het vroegtijdig aansluiten bij beleidsontwikkelingen de kwaliteit ervan verhoogd en ze blijven daarom graag aangehaakt bij nieuwe beleidsontwikkelingen. Afhankelijk van het type en onderwerp van het beleid, gebeurt dit op individueel of op klankbordgroep niveau.

1.3 Conform de ambities van de raad is gekozen voor een vernieuwende aanpak in de vorm van een website.
Een website past goed bij het dynamische karakter van de omgevingsvisie. Nieuwe ontwikkelingen kunnen eenvoudig worden toegevoegd en op basis van monitoring (zie 2.2) kunnen periodiek de ambities worden bijgesteld. De visie is te vinden via omgevingsvisie.geertruidenberg.nl

1.4 De omgevingsvisie maakt deel uit van het programma Omgevingswet.
In het programma Omgevingswet is aangegeven dat de omgevingsvisie als eerste opgesteld wordt en daarmee als basis dient voor later op te stellen programma's en het omgevingsplan.

2.1 Met het omgevingseffectrapport krijgen we een beter beeld van de gevolgen van onze keuzes in de ambities voor de fysieke leefomgeving. Zowel voor het milieu als voor de leefomgeving.
In tegenstelling tot een milieueffectrapportage geeft een omgevingseffectrapport ook de gevolgen voor de leefomgeving weer. Bij ieder gebied geven we daarom aan waar de kwaliteiten en/of risico's zitten. Hiervoor hebben we kaartjes en links opgenomen uit de leefomgevingsfoto.
In paragraaf 10.2 van het OER (bijlage1) kunt u teruglezen hoe de ambities zijn aangescherpt.

2.2 Met het omgevingseffectrapport kunnen we periodiek onze ambities monitoren.
Door elke vier jaar de gegevens uit het OER opnieuw in kaart te brengen, krijgen we een beeld van de voor- of achteruitgang van onze fysieke leefomgeving. Na deze meting kunnen de ambities worden aangepast. De huidige stand van zaken is in de leefomgevingsfoto (de nulmeting die als basis van het OER dient) terug te lezen.

3.1 Met het advies van de commissie MER is het OER verbeterd.

In bijlage 2 leest u op hoofdlijnen welke veranderingen in het OER zijn opgenomen. Vooral met betrekking tot biodiversiteit is er een betere onderbouwing gekomen. Hiermee komen we ook tegemoet aan een deel van de opmerkingen uit de zienswijze (bijlage 3) van stichting Natuurfederatie Geertruidenberg. Daarnaast zijn de agrarische gebieden getoetst op mogelijkheden voor zonnevelden en wordt per beoogde locatie de belangrijkste omgevingsaspecten toegelicht en aangegeven hoe de komst van een zonnepark het gebied kan beïnvloeden. Tot slot is op basis van het advies gekozen om een programma stikstof in een later stadium uit te werken op programma- of omgevingsplanniveau.

4.1 Met de nota van zienswijzen is de visie op verschillende fronten aangepast
In de visie zijn op basis van 18 zienswijzen diverse veranderingen aangebracht die bijdragen aan de ambities uit de visie, niet botsen met onze opgaves en bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving. De belangrijkste wijzigingen betreffen:

- ZLTO: Meer eigentijdse beschrijving agrarische sector
- Natuurfederatie: meer ambitie op biodiversiteit
- Nieuwenhuijsen: uitbreidingsruimte voor bedrijven in gesprek met maritieme sector onderzoeken
- RWE: toekomstperspectief Bundeling toevoegen bij scenario's Amergebied.

Bij 11 zienswijzen is aanpassing van de visie niet nodig geweest. Soms omdat het detailniveau niet de visie betrof (bijvoorbeeld zienswijze 3) en soms omdat we willen vasthouden aan onze eigen ambities. Een voorbeeld van dit laatste is de zoekgebieden voor zonnevelden langs natuurgebieden. Juist om gebieden te beschermen laten we deze alleen toe aan de randen. Een ander voorbeeld betreft de vraag van Ruitenberg om Heulweg als strategisch reserve te blijven bestempelen. Hier gaan we niet in mee, het gebied blijf alleen beschikbaar voor bedrijven die het echt nodig hebben.

5.1 Door het ook vast te stellen als structuurvisie is de omgevingsvisie in overeenstemming is met de huidige wettelijke grondslagen
Dit voorkomt dat bestaande strategische beleidsdocumenten én de omgevingsvisie naast elkaar gaan gelden en onduidelijkheden ontstaan over welk beleid er geldt. Ook blijft de gemeente dan voldoen aan de wettelijke opdrachten uit het huidige recht om deze strategische beleidsdocumenten vast te stellen.

Kanttekeningen
1.1 De verplichte participatie aan de voorkant heeft circa 200 inwoners betrokken gemaakt.
De abstractiegraad van de visie maakt dat (slechts) een deel van onze inwoners heeft meegedaan aan de visiecafé 's. Niet iedereen vindt het interessant om op visieniveau over de fysieke leefomgeving in gesprek te gaan. De kwaliteit van de gesprekken waren zodanig dat dit heeft geleid tot goede input voor de omgevingsvisie. Daarnaast krijgen we via de stakeholders uit de klankbordgroep ook een terugkoppeling van de wensen/ideeën van inwoners. Organisaties als ZLTO en de Natuurfederatie Geertruidenberg vertegenwoordigen immers ook onze samenleving.

We blijven de deelnemers aan de visiecafé 's informeren over de visie, maar ook over de vervolgstappen in de vorm van programma's en omgevingsplan. Zij kunnen in die vervolgstappen opnieuw gevraagd worden om mee te doen en denken.

1.2 De inwoners en andere belanghebbenden herkennen voor een deel de ambities of de uitwerking daarvan.
De inwoners hebben allen een uitnodiging ontvangen om hun inbreng te geven in de visiecafé's en stakeholders tijdens de klankbordgroepbijeenkomsten.
Dit in de vorm van vier visiecafé 's, een slotcafé, en diverse bijeenkomsten met de regionale klankbordgroep. Deze klankbordgroep is samen met de gemeente Drimmelen opgezet (zie 3.4). Op https://www.geertruidenberg.nl/praat-mee-over-de-omgevingsvisie is de opbrengst van de visiecafés terug te lezen.

Door dit uitgebreide voortraject herkennen de deelnemers hun opgave (van biodiversiteit tot toerisme), is samenwerking verstevigd en is het DNA van Geertruidenberg in vier ambities en vier waarden beschreven. Mochten zij deze inbreng niet herkennen, dan kunnen gedurende de zienswijzeperiode van zes weken inwoners en belanghebbenden aangeven welke verbeteringen zij in de visie willen. Wij wegen af welke verbeteringen vervolgens een meerwaarde voor de visie kunnen betekenen. Via een nota beantwoording zienswijzen geven wij aan hoe deze zienswijzen beoordeeld zijn.

1.3 De visie bevat naast fysieke ambities ook sociale ambities. Hoort dat wel thuis in een omgevingsvisie?
De wetgever geeft aan dat men tenminste een aantal fysieke elementen (zoals opgenomen onder de thema's) moet beschrijven. De wetgever verbiedt niet om de reikwijdte van de visie groter te maken. Wij

hebben bewust gekozen voor verbinding met het sociaal domein, omdat fysieke en sociale elementen van elkaar afhankelijk zijn.

1.4 Het sociaal domein is bezig met visievorming, waardoor nog niet de meest actuele visie in de omgevingsvisie terecht is gekomen.
Het dynamisch karakter van visie maakt dat recente ontwikkelingen eenvoudig kunnen worden meegenomen en via aanpassingen in de website een plek kunnen krijgen. Bij grotere aanpassingen leggen we de wijzingen voor aan de gemeenteraad voordat we de website aanpassen.

2.1 Met het omgevingseffectrapport krijgen we een beter beeld van de gevolgen van onze keuzes in de ambities voor de fysieke leefomgeving. Zowel voor het milieu als voor de leefomgeving.
In tegenstelling tot een milieueffectrapportage geeft een omgevingseffectrapport ook de gevolgen voor de leefomgeving weer. Bij ieder gebied geven we daarom aan waar de kwaliteiten en/of risico's zitten. Hiervoor hebben we kaartjes en links opgenomen uit de leefomgevingsfoto.
In paragraaf 10.2 van het OER (bijlage1) kunt u teruglezen hoe de ambities zijn aangescherpt.

2.2 Met het omgevingseffectrapport kunnen we periodiek onze ambities monitoren.
Door elke vier jaar de gegevens uit het OER opnieuw in kaart te brengen, krijgen we een beeld van de voor- of achteruitgang van onze fysieke leefomgeving. Na deze meting kunnen de ambities worden aangepast. De huidige stand van zaken is in de leefomgevingsfoto (de nulmeting die als basis van het OER dient) terug te lezen.

3.1 Met het advies van de commissie MER is het OER verbeterd.
In bijlage 2 leest u op hoofdlijnen welke veranderingen in het OER zijn opgenomen. Vooral met betrekking tot biodiversiteit is er een betere onderbouwing gekomen. Hiermee komen we ook tegemoet aan een deel van de opmerkingen uit de zienswijze (bijlage 3) van stichting Natuurfederatie Geertruidenberg. Daarnaast zijn de agrarische gebieden getoetst op mogelijkheden voor zonnevelden en wordt per beoogde locatie de belangrijkste omgevingsaspecten toegelicht en aangegeven hoe de komst van een zonnepark het gebied kan beïnvloeden. Tot slot is op basis van het advies gekozen om een programma stikstof in een later stadium uit te werken op programma- of omgevingsplanniveau.

4.1 Met de nota van zienswijzen is de visie op verschillende fronten aangepast
In de visie zijn op basis van 18 zienswijzen diverse veranderingen aangebracht die bijdragen aan de ambities uit de visie, niet botsen met onze opgaves en bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving. De belangrijkste wijzigingen betreffen:
- ZLTO: Meer eigentijdse beschrijving agrarische sector
- Natuurfederatie: meer ambitie op biodiversiteit
- Nieuwenhuijsen: uitbreidingsruimte voor bedrijven in gesprek met maritieme sector onderzoeken
- RWE: toekomstperspectief Bundeling toevoegen bij scenario's Amergebied.

Bij 11 zienswijzen is aanpassing van de visie niet nodig geweest. Soms omdat het detailniveau niet de visie betrof (bijvoorbeeld zienswijze 3) en soms omdat we willen vasthouden aan onze eigen ambities. Een voorbeeld van dit laatste is de zoekgebieden voor zonnevelden langs natuurgebieden. Juist om gebieden te beschermen laten we deze alleen toe aan de randen. Een ander voorbeeld betreft de vraag van Ruitenberg om Heulweg als strategisch reserve te blijven bestempelen. Hier gaan we niet in mee, het gebied blijf alleen beschikbaar voor bedrijven die het echt nodig hebben.

5.1 Het niet vaststellen als structuurvisie is onverstandig
Het kan nodig zijn om in de periode voor inwerkingtreding van de Omgevingswet (voorlopig 1-1-2022) bepaalde bevoegdheden uit dat huidige recht te kunnen gebruiken. Een voorbeeld is dat een structuurvisie op grond van de Wet ruimtelijke ordening de grondslag kan vormen voor een voorkeursrecht.

Het is ook mogelijk om een omgevingsvisie vast te stellen zonder grondslag in het huidige recht. Dan is de omgevingsvisie, tot het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet, een gebiedsvisie/beleidsdocument zonder wettelijke status.

Financiën
De totale kosten van de omgevingsvisie vallen binnen de begroting. De nog te maken kosten voor afronding en beheer passen binnen de nog beschikbare budgetten (2021 tm 2024).

Communicatie
Er verschijnt een publieksvriendelijke samenvatting in documentvorm van de omgevingsvisie. Daarnaast ontvangen alle belanghebbenden die een zienswijze hebben ingediend per brief een reactie op hun zienswijze en of dit heeft geleid tot aanpassing van de visie of niet.

Uitvoering
De visie vormt het uitgangspunt voor de nog op te stellen programma's en het omgevingsplan.
De wettelijke grondslag na inwerkingtreding van de Omgevingswet zal berusten op artikel 3.1, lid 1, Omgevingswet in samenhang met artikel 4.10, lid 1 Invoeringswet Omgevingswet.

Bijlagen
1. Omgevingseffectrapport, Omgevingsvisie Geertruidenberg.
2. Advies commissie MER en samenvatting advies
3. Nota van zienswijzen.

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,

de secretaris,	de burgemeester,
R.C.J. Nagtzaam	M. Witte

Nr. 9

De raad van de gemeente Geertruidenberg;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Geertruidenberg.

Gelet op:

Besluit:
De raad besluit:

1. De omgevingsvisie Geertruidenberg vast te stellen (deze is te vinden op de website)
2. In te stemmen met het omgevingseffectrapport (OER)
3. Kennis te nemen van het advies van de commissie MER
4. De nota van zienswijzen vast te stellen
5. De omgevingsvisie ook vast te stellen als een structuurvisie op grond van artikel 2.1, lid 1 Wro.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 3 juni 2021,

Geertruidenberg,

de raad voornoemd,

de griffier,	de voorzitter,
K.M.C. Millenaar	M. Witte